

ABSTRAKT

České soudy se pravidelně potýkají s otázkou, kdy, v jaké výši a na základě jakých faktorů je třeba poškozenému přiznat tzv. přiměřené zadostiučinění. Přiměřené zadostiučinění coby forma náhrady škody má primárně roli kompenzační. Přesto se u nás objevují určité indicie, podle kterých může náhrada škody naplňovat i jiné legitimní cíle, a to kupříkladu preventivní či sankční. Tento názor byl ostatně v nedávné době výslovně potvrzen i Ústavním soudem či Nejvyšším soudem ČR.

Preventivní a sankční princip náhrady škody je doktrinálně spojován především se specifickým institutem angloamerického práva, tzv. sankční náhradou škody. České soudy ale prozatím připustnost sankční náhrady škody bez jakéhokoliv hlubšího odůvodnění odmítají. Podle autora pramení tento dogmatický přístup patrně z nesprávného a pouze parciálního chápání tohoto institutu. Autor se ve svém textu snaží čtenáři představit sankční náhradu škody v její skutečné podobě, a to zejména v kontextu současného anglického a českého práva, aby tak ukázal, že odmítavý přístup našich domácích soudů není vždy zcela na místě.

Samotná studie nejprve ve světle relevantní judikatury shrnuje platné anglické právo v této oblasti a zároveň jej kriticky srovnává s českou úpravou. Zde se ukazují některé zásadní podobnosti českého i anglického pojetí náhrady škody. Další část zasazuje sankční náhradu škody do širších souvislostí, které jsou nezbytné k jejímu adekvátnímu uchopení, a poukazuje na její obecné aspekty a systematické zakotvení. V neposlední řadě se autor ve svém textu částečně věnuje též příslušné evropské úpravě tohoto soukromoprávního instrumentu.

Klíčová slova: náhrada škody, přiměřené zadostiučinění, sankční náhrada škody, common law, prevence, soukromoprávní odpovědnost, vindikace, rehabilitace